

giczne aspekty dynamiki lotu motyli omacnicy prosowianki, *Ostrinia nubilalis* (Hbn.), w łanie kukurydzy w Polsce. Referat ten, ze względu na unikatowe wieloletnie badania, został przyjęty przez słuchaczy z dużym zainteresowaniem i wywołał ożywioną dyskusję. Równocześnie należy wyrazić żal, że kraje Europy Wschodniej (był jeszcze jeden przedstawiciel Węgier) wykazują małe zainteresowanie kongresami lepidopterologicznymi.

Uczestnicy kongresu otrzymali powielone krótkie streszczenia referatów w języku angielskim oraz listę przybyłych na kongres lepidopterologów. Należy podkreślić wzorową organizację kongresu. Stworzono bardzo dobre warunki techniczne. Zakwaterowanie w sąsiadujących z uczelnią domach studenckich oraz zorganizowane wyżywienie zbiorowe w stołówce studenckiej pozwoliły bardzo dobrze wykorzystać krótki czas kongresu na obrady, dyskusje i spotkania w grupach roboczych.

Wracając z kongresu, zatrzymaliśmy się na krótko w Londynie, aby zwiedzić kolekcje i ekspozycje entomologiczne w Muzeum Brytyjskim (British Museum, Natural History). Odwiedziliśmy także bardzo czynnego jeszcze nestora entomologii stosowanej (ur. 1899) doktora Eugeniusza Judenkę, przebywającego stale w Chislehurst, w domu spokojnej starości „Antokol”, w którym mieszka zasłużona dla Wielkiej Brytanii i osiadła tam na stałe po II wojnie światowej polska inteligencja. Jak wiadomo, dr E. Judenko był do 1939 r. długoletnim pracownikiem naukowym Działu Entomologicznego Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego (PINGW) w Puławach. Mieszkając i pracując po wojnie poza granicami kraju (m.in. Cejlon, Kenia, Wielka Brytania), wniósł swoimi badaniami duży wkład do entomologii stosowanej i ochrony roślin.

Wszystkie osoby zainteresowane działalnością Societas Europaea Lepidopterologica (organizatora europejskich kongresów lepidopterologicznych) mogą zwracać się do sekretarza SEL: dr Gunter Ebert, Landessammlungen für Naturkunde, Entomolog., Abt., D-75 Karlsruhe, Erbprinzenstr. 13, RFN (stała siedziba Towarzystwa).

Następny, IV Kongres, ma odbyć się w Budapeszcie w 1984 r. (organizator: dr L. A. Gozmany, Természettudományi Muzeum, Allattár, Baross-u. 13, H-1088 Budapest VIII).

Czesław Kania i Marian Myślicki

**Zagadnienia grzybów owadobójczych
na III Międzynarodowym Kolokwium Patologii Bezkręgowców
w Wielkiej Brytanii
6 - 10 IX 1982**

W Uniwersytecie Sussex w miejscowości Falmer w pobliżu Brighton, w południowej części Anglii, odbyło się w dniach 6-10 września 1982 r. III Międzynarodowe Kolokwium Patologii Bezkręgowców. Poza sesją plenarną obrady były prowadzone w 16 sekcjach. Ogółem wygłoszono 157 referatów i 405 doniesień naukowych. Ponadto wielu uczestników kolokwium prezentowało swe osiągnięcia w ramach sesji plakatowych i na posesyjnych naradach roboczych, tak zwanych „workshops”, które zorganizowano w wolnym czasie. Wszystkie zaplanowane re-

feraty wygłaszano niezwykle punktualnie, co umożliwiło zainteresowanym uczestnikom udział w jednym dniu w kilku wykładach różnych sekcji.

W niniejszej informacji pragnę zwrócić uwagę tylko na zagadnienia dotyczące grzybów owadobójczych, które były tematem obrad w trzech sekcjach: 1) hodowla grzybów *in vitro*, 2) grzyby w walce biologicznej, 3) grzyby z rodziny *Entomophthoraceae*. Ogólnie należy stwierdzić, że w ostatnich latach zainteresowanie grzybami owadobójczymi znacznie wzrosło, czego dowodem była nie tylko duża liczba uczestników na omawianym kolokwium, ale również wielka różnorodność zgłoszonych i referowanych prac. Większość z nich dotyczyła biologii, ekologii i systematyki grzybów patogennych dla bezkręgowców, bytujących w środowiskach glebowych i naziemnych.

Do najciekawszych informacji, z punktu widzenia potrzeb ochrony roślin uprawnych, należą wyniki badań uzyskane przez Halla i współpracowników, które pozwoliły na rozpoczęcie produkcji biopreparatów na bazie grzyba *Verticillium lecanii*. Firma Tate and Lyle w Anglii produkuje dwa handlowe preparaty o nazwie „Vertalec”, do zwalczania mszyc w uprawach roślin w szklarniach, i „Mycotal”, do zwalczania mącznika szklarniowego. W Stanach Zjednoczonych A.P. firma Abbott Laboratories produkuje na bazie grzyba *Hirsutella thompsoni* preparat o nazwie „Maycar” polecany do zwalczania roztoczy, a w szczególności gatunku *Phyllocoptruta oleivora*, uszkadzającego drzewa i krzewy cytrusowe.

Sądzę, że wśród członków Polskiego Towarzystwa Entomologicznego jest wiele osób zainteresowanych problematyką grzybów owadobójczych i dlatego pragnę podać spis referatów¹ wygłoszonych na omawianym kolokwium. W załączonym wykazie oznaczono literą P referaty wydrukowane w całości i literą A wydrukowane streszczenia.

- Boucias D. G. and J. C. Pendland: In vivo growth and development of the *Hyphomycete*, *Nomurea rileyi*, in host velvetbean caterpillar, *Anticarsa gemmatilis* (Hübner) larvae. A. 188.
- Butt T. M., A. Beckett and N. Wilding: Ultrastructural studies of invasive and developmental processes of *Erynia neoaphidis* in the pea aphid *Acyrtosiphon pisum* Harris. A. 186.
- Coremans-Pelseneer J. and S. Villers: Four years compared results on *Entomophthorales* found on wheat aphids. A. 187.
- Couch T. L.: Production of *Hyphomycetes*. P. 188 - 190.
- Dedryver C. A. and J. M. Rabasse: Attempt of biological control of the lettuce aphids in glasshouses with resting spores of *Conidiobolus obscurus* Hall and Dunn and mycelium of *Erynia neoaphidis* Remaud and Henn. A. 103.
- Descals E. and N. L. Hywel-Jones: Conidial morphology and ecology in species of *Entomophthora* from aquatic localities. A. 214.
- Dillon R. J. and A. K. Charnley: The locust gut as an environment for germination of spores of the entomogenous fungus, *Metarrhizium anisopliae*. A. 106.
- Evans H. C.: Ecology of tropical entomogenous fungi. A. 101.
- Gagen S. J. and C. Reinganum: *Metarrhizium anisopliae* as a pathogen of the black field cricket, *Teleogryllus commodus*. A. 110.

¹ Materiały pozjazdowe z omawianego międzynarodowego kolokwium znajdują się w Zakładzie Entomologii Stosowanej Akademii Rolniczej w Szczecinie (ul. Słowackiego 17, 71-434 Szczecin).

- Gardner W. A., R. D. Cetting and G. K. Storey: Influence of benomyl foliar sprays on the activity of *Vertalec* on chrysanthemums. A. 189.
- Gillespie A. T., R. A. Hall and H. D. Burges: Control of onion thrips *Thrips tabaci* and the red spider mite *Tetranychus urticae* by *Verticillium lecanii*. A. 100.
- Gillespie A. T., R. A. Hall and H. D. Burges: Entomogenous fungi as control agents for the glasshouse leafhopper, *Zygina pallidifrons*. A. 108.
- Hall R. A.: Use of *Verticillium lecanii* („Mycotal") to control whitefly and other pests. A. 95.
- Hall R. A.: *Deuteromycetes* — virulence and bioassay design. P. 191 - 196.
- Hall R. A. and G. C. Lewis: The pathogenicity of new *Hirsutella* species for the eriophyid mite vector of ryegrass mosaic virus. A. 102.
- Hanel H.: Propagation of *Metarrhizium anisopliae* infection in termite colonies in the laboratory and in the field. A. 107.
- Heale J. B.: Genetic studies on fungi attacking insects. P. 25 - 27.
- Humber R. A., R. S. Soper and B. J. Martinell: *Entomophaga grylli* — biological and taxonomic implications of host range studies with grasshoppers and locusts. A. 104.
- Ignoffo C. M.: Environmental persistence of *Nomuraea rileyi*. P. 331 - 335.
- Ignoffo C. M., C. Garcia, R. Pinell and M. Kroha: Resistance of caterpillars to *Nomuraea rileyi*. A. 97.
- Jaronski S. T.: *Oomyces* in mosquito control. P. 240 - 242.
- Jackson Ch. W. and J. B. Heale: *Verticillium lecanii* as an Aphicide — genetical aspects. A. 228.
- Keller S.: The role of fungus diseases in the regulation of populations of *Melolontha melolontha* L. (Coleoptera, Scarabaeidae). A. 98.
- Latge J. P.: Principal ultrastructural and biochemical change occurring during resting spore formation of *Conidiobolus obscurus*. A. 94.
- Latge J. P.: Production of *Entomophthorales*. P. 164 - 169.
- Latge J. P., L. Sampedro Rosas and P. T. Brey: Physiological study of the pathogenicity of *Conidiobolus obscurus*. A. 109.
- Latge J. P. and B. Papierok: The potential use of Chytridiomycete Zygomycete fungi in vector control programs. P. 425 - 428.
- Lucarotti C. J. and B. A. Federici: Gametogenesis in *Coelomomyces dodgei* Couch. A. 96.
- Majchrowicz I.: Effect of Ambusz on the resting spores germination and the formation of conidia *Conidiobolus thromboides* Drechsler. A. 190.
- McCoy C. W.: *Hyphomycetes* — field use and effectiveness. P. 197 - 201.
- Oetting R. D. and W. A. Gardner: Two-spotted spider mite susceptibility to the fungal pathogen, *Hirsutella thompsonii*. A. 112.
- Otieno W. A.: On a fungus, *Coelomyces* sp., causing high mortality of *Anopheles gambiae* Giles larvae along the Kenya coast. A. 193.
- Papierok B.: The entomogenous genus of *Deuteromycetes*, *Tilachlidiopsis* Keissler. A. 105.
- Papierok B.: *Entomophthorales* — virulence and bioassay design. P. 176 - 181.
- Perry D. F., G. Latteur and N. Wilding: The environmental persistence of propagules of the *Entomophthorales*. P. 325 - 330.
- Pillai J. S.: The biology and pathology of the imperfect fungi with vector control potential. P. 404 - 408.
- Poiglase J. L.: Fungal diseases of cephalopods. A. 51.

- Prior C. and M. Arura: Preliminary work in Papua New Guinea on the infection of some insect pests of coconuts with *Metarhizium anisopliae*. A. 192.
- Ramakers P. M. C., M. C. Rombach and R. A. Samson: Application on the entomopathogenic fungus, *Aschersonia aleyrodis* in an integrated control programme against the glasshouse whitefly, *Trialeurodes vaporariorum*. A. 99.
- Roberts D. W. and A. W. Sweeney: Production of Fungi Imperfecti with vector control potential. P. 409 - 413.
- Samson R. A.: Laboratory culture and maintenance of entomopathogenic fungi. P. 182 - 187.
- Samson R. A. and H. C. Evans: New fungal pathogens of arthropods in tropical rain forests. A. 224.
- Samson R. A. and M. C. Rombach; H. C. Evans and G. Riba: Comparative studies in vitro on various species of the entomopathogenic genus *Aschersonia*. A. 227.
- Samson R. A. and M. C. Rombach: Small scale production of the entomopathogenic fungus *Aschersonia aleyrodis*. A. 229.
- Sweeney A. W.: Field evaluation of fungal pathogens of mosquito larvae, with particular reference to *Culicomyces*. P. 414 - 418.
- Soper R. S.: Commercial mycoinsecticides. P. 98 - 101.
- Uziel A., R. G. Kenneth and I. Ben-Ze'ev: Spore types and other structures formed in adult housefly and medfly inoculated with strains of *Erynia radicans*. A. 191.
- Vey A.: Entomogenous *Hypomyces* — strains and virulence. P. 202 - 208.
- Wilding U.: *Entomophthorales* — field use and effectiveness. P. 170 - 175.
- Zimmermann G.: Investigations on biological control of the black vine weevil, *Otiorhynchus sulcatus*, with the fungus *Metarhizium anisopliae* (Metsch.) Sorok. A. 111.

Irena Majchrowicz